

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 22Co/61/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8213209126
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 02. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Viera Kandriková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2020:8213209126.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Viery Kandrikovej a členov senátu JUDr. Branislava Brezu a JUDr. Michala Boroňa v právnej veci žalobcu: C. N., A.. XX.XX.XXXX, H. Č.. X, XXX XX W., proti žalovaným: 1/ P. U. C., A.. XX.XX.XXXX, L. XXXXX/XX, XXX XX W. - F. W., zastúpená JUDr. Vierou Mulikovou, advokátkou, Stöcklova 21, 085 01 Bardejov, 2/ Východoslovenská vodárenská spoločnosť, a.s., Komenského 40, 042 48 Košice, IČO: 36 570 460, o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Bardejov č.k. 5C/249/2013-104 zo dňa 16.11.2017 jednohlasne takto

rozhodol:

I. Potvrdzuje sa rozsudok.

II. Priznáva sa žalovaným v 1. a 2. rade nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči žalobcovi v plnom rozsahu, o výške ktorej bude rozhodnuté samostatným uznesením.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie žalobu v celom rozsahu zamietol. Žalovaným v 1. a 2. rade priznal voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu.

2. Svoje rozhodnutie odôvodnil ust. § 80 Občianskeho súdneho poriadku (OSP), § 132 ods. 1, § 137, § 216 ods. 1, 2 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len CSP), § 67 ods. 1 zákona č. 162/1995 Z.z., § 45 ods. 2 Vyhlášky č. 461/2009 Z.z. a § 126 ods. 1 Občianskeho zákonníka.

3. V dôvodoch rozhodnutia uviedol, že v návrhovom konaní je výlučne na žalobcovi a jeho zodpovednosti, čoho a na základe akých skutočností sa v súdnom konaní domáha. Najdôležitejšou obsahovou náležitosťou žaloby je žalobný návrh. Ním zároveň stanovuje rozsah požadovanej súdnej ochrany a určuje súdu medze toho, o čom a ako má rozhodnúť. V podstate ide o návrh súdneho výroku, na ktorý zákon kladie určité požiadavky. Presný a určitý petit je síce pre súd rámcom rozhodovania, z ktorého nesmie vybočiť a môže ho prekročiť len v taxatívne vymedzených prípadoch, no v žiadnom prípade to však neznamená, že súd by pri rozhodovaní bol do najmenších podrobností viazaný výrazovými prostriedkami použitými v texte petitu alebo jeho doslovným znením. Prípadná odlišná formulácia výroku svojho rozhodnutia než zodpovedá doslovnému zneniu žalobného petitu by predstavovala procesnú vadu. V tejto súvislosti citoval rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp.zn. 3Cdo/219/2007. Zo skutočností, ktoré uviedol žalobca v žalobe, je zrejmé, že žalobca sa domáha negatívneho určovacieho výroku, teda, že žalovaná v 1. rade nie je výlučnou vlastníčkou parcely CKN č. XXX/XX o výmere 204 m², ostatná plocha zapísanej na LV č. XX, správne malo byť LV č. XXX kat. úz. H.. Z pohľadu určovacích žalôb je dôležité, aby boli splnené dve podmienky z procesného hľadiska. Prvou je, že účastníci konania majú vecnú legitimáciu a druhou, že navrhovateľ má na požadovanom určení naliehavý právny záujem. Vecnú legitimáciu v konaní o určenie, či tu právny vzťah

alebo právo je alebo nie je, má predovšetkým ten, kto je účastník právneho vzťahu alebo práva, o ktoré v konaní ide. Aktívnu vecnú legitimáciu má ten subjekt konania, ktorý je nositeľom tvrdeného hmotného práva alebo oprávnenia, o ktoré v konaní ide, prípadne ktoré môžu byť rozhodnutím priamo dotknuté. Pasívnou vecnou legitimáciou je oprávnený ten subjekt, ktorý je nositeľom zodpovedajúcej hmotnoprávnej povinnosti. Druhým predpokladom je právny záujem navrhovateľa na žiadanom určení, čo znamená, že existuje naliehavý právny záujem na určení určitého vykonateľného výroku, ktorý by vytvoril pevný základ právneho vzťahu a riešil by právne vzťahy medzi účastníkmi v čase vyhlásenia rozsudku. Účelom tejto podmienky je to, aby nedochádzalo k zbytočným sporom alebo k sporom bez praktického významu pre strany sporu. Ak je totiž žaloba pre nedostatok naliehavého právneho záujmu procesne neprístupná, je vylúčené ďalej sa zaoberať žalobou vo veci samej. Poukazoval na rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp.zn. 1Cdo/26/07, 2Cdo/23/07, 2Cdo/231/07 a 1Cdo/91/06, ktoré svedčia o procesne neprípustnej žalobe, t.j. nedostatok naliehavého právneho záujmu. Súd prvej inštancie teda skúmal, či zvoleným spôsobom ochrany vlastníckeho práva môže žalobca zlepšiť svoje právne postavenia, a to zápisom svojho vlastníckeho práva k parcele o vzťahu, ku ktorej formuloval svoj žalobný návrh. Išlo o parcelu č. CKN XXX/XX o výmere 204 m², kat. úz. H. (správne malo ísť o LV č. XXX). Súd prvej inštancie pritom dospel k záveru, že aj v prípade úspechu žalobcu v tomto konaní nemohol dosiahnuť zlepšenie svojho právneho postavenia vzhľadom k tomu, že parcela č. CKN XXX/XX, ostatná plocha o výmere 204 m² bola vytvorená a do katastra zapísaná geometrickým plánom č. XX/XXXX vyhotoveným spoločnosťou L. P.N., D. X, O. z 19.03.2009 a na základe kúpnej zmluvy uzavretej medzi žalovanými v 1. a 2. rade dňa 21.09.2009. Žalobca totiž nedisponuje takým titulom, ktorým by v tomto konaní osvedčil vlastníctvo k tejto parcele, teda parcele CKN XXX/XX o výmere 204 m², kat. úz. H.. Pokiaľ by aj žalovaná bola vymazaná na základe tohto rozsudku ako vlastníčka uvedenej parcely, nemohol by byť žalobca zapísaný ako jej vlastník. Dôvodom je tá skutočnosť, že rozsudkom z konania 1C/98/2009 Okresného súdu Bardejov bolo určené, že žalobca je výlučným vlastníkom parcely č. XXX/XX o výmere 720 m², a nie parcely č. CKN XXX/XX o výmere 204 m². Tým by vyhovujúci rozsudok v tejto predmetnej veci nevedol k zmene situácie žalobcu. Žalobca vychádzal z geometrického plánu, ktorý bol vyhotovený pre konanie pred Okresným súdom v Bardejove sp.zn. 1C/98/2009, kde sa však riešila pôvodná parcela CKN XXX/XX zapísaná na LV č. XX. Geometrický plán je totiž podkladom ako technický doklad pre právne úkony len vtedy, ak údaje doterajšieho stavu výkazu výmer sú zhodné s údajmi platných výpisov z katastra nehnuteľností, pričom v čase vydania tohto rozsudku bolo preukázané, že takáto zhoda medzi obsahom geometrického plánu, na ktorý poukazoval žalobca a výmerou parcely č. CKN XXX/XX nie je. Z vykonaného dokazovania totiž vyplýva, že údaje o pozemku parcela č. XXX/XX, ostatná plocha o výmere 720 m² neboli pred zápisom spornej parcely XXX/XX o výmere 204 m² do katastra nehnuteľností zapísané. Pôvodným vlastníkom bol žalovaný v 2. rade, a preto zapísaný stav katastra nehnuteľností nebránil zápisu vlastníctva parcely č. XXX/XX vo výmere 204 m² na žalovanú v 1. rade. Tak došlo k zápisu novej parcely č. CKN XXX/XX, ktorá na základe žalobcom požadovaného výroku súdneho rozhodnutia nemôže zaniknúť a umožniť tak zápis vlastníctva na jeho osobu podľa rozsudku Okresného súdu Bardejov č.k. 1C/98/2009-89 z 25.11.2010. Preto na požadovanom určení nie je daný naliehavý právny záujem. Súd prvej inštancie svoj právny názor oprel o právne závery vyjadrené v uznesení Najvyššieho súdu SR sp.zn. 2MCdo/20/2007, ktorý bol aj zahrnutý do Zbierky stanovísk Najvyššieho súdu SR č. 55/2009. V tomto rozhodnutí sa jednoznačne konštatuje, že negatívne určujúci výrok, že žalovaní nie sú vlastníckymi nehnuteľnosťami, nemôže zlepšiť postavenie žalobcu, ktorý svoje vlastnícke právo nepreukazuje na neho znejúcim nadobúdacím titulom, ak dosiaľ nebol zapísaný ako vlastník predmetnej nehnuteľnosti v evidencii právnych vzťahov k týmto nehnuteľnostiam. Ním požadovaný negatívny výrok sa v porovnaní s existujúcim stavom v správe katastra nezlepšuje a nevylučuje ďalšie konania o vlastníctve predmetných parciel. Nadobúdací titul žalobcu citovaným rozsudkom totiž znie na iný pozemok, teda v právnom zmysle slova na inú vec a nemôže mu umožniť zápis vlastníckeho práva parcely č. CKN XXX/XX o výmere 204 m², kat. úz. H. na svoju osobu. Podľa názoru súdu prvej inštancie, tento právny stav by dosiahol žalobca vtedy, ak by podal pozitívnu určovaciu žalobu. Vzhľadom na tieto závery neoboznamoval súd prvej inštancie ani obsah konania pred Okresným súdom v Bardejove 4C/126/2003 a 4C/126/2003 a 4C/128/2002 ani výsluch svedkov, ktoré navrhovala žalovaná v 1. rade. Oboznámil sa s listinnými dôkazmi, ktoré mal v spise a dospel k záveru, že neexistuje naliehavý právny záujem žalobcu na požadovanom určení, preto žalobu zamietol.

4. O nároku na náhradu trov konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 a 2 CSP v zmysle zásady úspechu procesne úspešní boli žalovaní v 1. a 2. rade v tomto konaní, a preto priznal žalovaným v 1. a 2. rade voči

žalobcovi nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu. Podľa § 262 ods. 2 CSP, o výške rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti tohto rozhodnutia.

5. Proti tomuto rozsudku v zákonom stanovenej lehote podal odvolanie žalobca. Poukázal na to, že súd prvej inštancie dospel k nesprávnemu právnemu záveru, aj k nesprávnym skutkovým zisteniam, keďže nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností. Jediné, čím sa súd prvej inštancie v opísanom odôvodnení zaoberal, je naliehavý právny záujem na určení, že žalovaná v 1. rade nie je vlastníčkou parcely, ktorá je predmetom sporu s tým, že sa aj vyhovením žaloby neodstráni neistota v danom právnom stave. Tvrdenie, že vyhovujúcim rozhodnutím by sa nezlepšilo postavenie žalobcu, je nepravdivé, pretože po právoplatnosti rozsudku Okresného súdu Bardejov by bol Okresný úrad v W., katastrálny odbor zapísal tento rozsudok podľa geometrického plánu, ktorý predložil žalobca a bol vyhotovený skôr ako geometrický plán, ktorým odpredával žalovaný v 2. rade parcelu žalovanej v 1. rade. Žalovaný v 2. rade mal vedomosť o prebiehajúcim konaní pred Okresným súdom v Bardejove 1C/98/2009, napriek tomu predal kúpnu zmluvou časť vlastníctva, ku ktorému sa domohol žalobca svojho nároku v priebehu tohto konania. Žalovaný v 2. rade tak žalovaný v 1. rade uviedol do skutkového i právneho omylu. Ak by žalobca dosiahol výsledok, že je vlastníkom predmetnej parcely, kataster nehnuteľností by znova odmietol zapísať rozsudok 1C/98/2009, pretože predmetom tohto konania bola iná parcela ako v konaní pred Okresným súdom v Bardejove, vyššie označenom čísle konania. Z uvedeného navrhol zrušiť rozsudok súdu prvej inštancie a vrátiť vec na ďalšie konanie.

6. K odvolaniu žalobcu sa vyjadrila žalovaná v 1. rade. Uviedla, že správne súd prvej inštancie sústredil pozornosť na dve základné procesné podmienky úspešnej určovacej žaloby. Jednou z podmienok je aktívna a pasívna legitímácia účastníkov konania a druhou naliehavý právny záujem žalobcu na požadovanom určení. Pre nedostatok naliehavého právneho záujmu je vylúčené, aby sa súd zaoberal vecou samou. Citovala tak rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp.zn. 5Cdo/31/2011. Rovnako citovala rozhodnutie Najvyššieho súdu ČR sp.zn. 20Cdo/2357/1998, z ktorého vyplýva, že ak je žaloba formulovaná tak, že žalovaná strana nie je vlastníkom nehnuteľnosti, bez ďalšieho určenia nevyplýva kto ním je, či je ním žalobca, žalovaný alebo iný subjekt, preto je takéto rozhodnutie nepoužiteľné. Rovnako rozhodnutím Najvyššieho súdu SR sp.zn. 2MCdo/20/2007, na ktoré poukázal aj súd prvej inštancie, bolo konštatované, že právne postavenie žalobcu sa v tomto konaní nijako nezlepší. Potom nie je možné súhlasiť s námietkou žalobcu, že súd prvej inštancie nesprávne vec právne posúdil. Súd prvej inštancie citoval ustanovenia zákona, podľa ktorého vo veci aj správne rozhodol. Pokiaľ ide o parcelu, ktorej vlastníčkou je žalovaná v 1. rade, je potrebné vychádzať z kúpnej zmluvy, ktorú uzavrela so žalovaným v 2. rade a aj z geometrického plánu, ktorý bol podkladom pre túto kúpnu zmluvu. Fakt, že táto kúpna zmluva a geometrický plán, ktorý bol vyhotovený o mesiac neskôr ako geometrický plán, ktorý predložil žalobca, nemožno pripísať v neprospech ani Okresného úradu odboru katastrálneho v W. ani žalovaným v 1. a 2. rade. Žalovaný v 2. rade bol evidovaný ako vlastník parcely, ktorú nadobudla žalovaná v 1. rade a výsledok sporu tak, ako žalobca ho navrhoval negatívnou žalobou by nič nevyriešil. V konečnom dôsledku žalovaná v 1. rade nebola stranou sporu v konaní pred Okresným súdom v Bardejove sp.zn. 1C/98/2009. Preto navrhla žalobu a rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správne potvrdiť podľa § 387 CSP a priznať nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

7. Krajský súd v Prešove ako súd odvolací podľa ust. § 34 CSP po zistení, že odvolanie bolo podané v zákonom stanovenej lehote (§ 362 ods. 1 CSP), oprávnenou osobou (§ 359 CSP) proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 355 CSP), preskúmal rozhodnutie v napadnutej časti, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 379 a nasl. CSP, bez nariadenia pojednávania (§ 385 CSP a contrario) s tým, že miesto a čas vyhlásenia rozsudku oznámil na úradnej tabuli a webovej stránke odvolacieho súdu a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

8. Súd prvej inštancie vo veci rozhodol vecne správne a dôsledne zistil skutkový stav a vec aj správne právne posúdil. Na týchto skutkových a právnych záveroch sa nič nezmenilo ani v štádiu odvolacieho konania. Z obsahu spisu vyplýva, že na LV č. XXX, kat. úz. H. je zapísaná parcela č. CKN XXX/XX trvalé trávnaté porasty o výmere 807 m², parcela CKN XXX/XX ostatné plochy o výmere 165 m² a parcela č. CKN XXX/XX ostatné plochy o výmere 204 m². Ako vlastníčka týchto nehnuteľností je zapísaná žalovaná v 1. rade v celosti. Titulom nadobudnutia parcely č. CKN XXX/XX ostatné plochy o výmere 204 m² je kúpna zmluva, ktorej vklad bol povolený pod V XXXX/XXXX Okresným úradom W. - odbor katastrálny. Z čiastočného výpisu z LV č. XX vyplýva, že parcela registra C č. XXX/XX ostatné plochy o výmere 2582 m² je vedená na meno žalovaného v 2. rade v celosti. Správa katastra W. zamietla

návrh žalobcu na opravu chýb v operáte katastra podľa § 53 ods. 3 zákona č. 162/1995 Zb. z toho dôvodu, že opravu chýb je možné vykonať len vtedy, ak sa nemení údaj v katastri tak, aby sa dotkol osôb alebo oprávnených z týchto zápisov. Keďže Okresný úrad, odbor katastrálny v W. zapísal na základe kúpnej zmluvy vlastníctvo žalovanej v 1. rade, následne žalobca doručil rozsudok Okresného súdu z Bardejova, ktorý bol právoplatný a sčasti sa týkal tej istej parcely, resp. parcely, ktorá už bola označená iným parcelným číslom, ale sa prekrývala s jeho vlastníctvom, v takomto prípade nemôže rozhodovať katastrálny odbor Okresného úradu v W. o oprave chýb, ale tento nesúlad musí doriešiť dohodou strany sporu, resp. rozhodnutím súdu.

9. Odvolací súd v odvolacom konaní posúdil relevantnosť konkrétnych odvolacích dôvodov v kontexte s namietaným nesprávnym právnym posúdením, to, či súd prvej inštancie na zistený skutkový stav správne, v úplnosti aplikoval príslušné právne predpisy, či riadne svoje rozhodnutie odôvodnil, to všetko s prihliadnutím na to, že v odôvodnení rozhodnutia nemusí byť daná odpoveď na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (Ústavný súd SR II.ÚS 78/05).

10. Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a na zistený skutkový stav aplikuje konkrétnu právnu normu. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis, alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval, alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

11. Nesprávne skutkové zistenia sú také zistenia, na základe ktorých súd vec posúdil po právnej stránke, a ktoré v podstatnej časti nemajú oporu vo vykonanom dokazovaní. Dochádza k tomu vtedy, ak súd vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z dôkazov, alebo vyjadrení strán nevyplývajú, ani inak nevyšli počas konania najavo, alebo rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli dôkazmi preukázané alebo vyšli najavo, opomenul. Nesprávne sú aj také skutkové zistenia, ktoré súd založil na chybnom hodnotení dôkazov.

12. Odvolací súd sa najprv vyporiadal s odvolacom námietkou žalovaného, že súd prvej inštancie svoje rozhodnutie riadne a v úplnosti neodôvodnil. Je potrebné uviesť, že požiadavka na riadne, úplné odôvodnenie rozhodnutia predstavuje zásadu spravodlivého procesu, vyplýva to aj z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva. Judikatúra tohto súdu však nevyžaduje, aby na každý argument strany aj taký, ktorý nie je pre rozhodnutie významný, bola daná v odôvodnení rozhodnutia odpoveď. Špecifická odpoveď sa vyžaduje na taký argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúcim (Ruiz Torija c./ Španielsko z 09.12.1994, séria A, č. 303-A; Hiro Balani c./ Španielsko z 09.12.1994, séria A, č. 303-B).

13. Zo žalobcom predloženého geometrického plánu č. XXXXXXXX-XX/XX zo dňa 09.02.2009, autorizačne overeného 10.02.2009, bolo zistené, že týmto geometrickým plánom z parcely CKN č. XXX/XX o výmere 2 786 m² bola vyčlenená parcela č. XXX/XX o výmere 720 m², pričom parcela č. XXX/XX mala mať zmenenú výmeru na 2 066 m².

14. Z kúpnej zmluvy č. XXX/XXX/XXXX/UP uzavretej medzi Východoslovenskou vodárenskou spoločnosťou a.s. ako predávajúcim a žalovanou v 1. rade ako kupujúcou dňa 21.09.2009 súd zistil, že žalovaná v 2. rade previedla na žalovanú v 1. rade vlastnícke právo k parcele CKN č. XXX/XX o výmere 204 m², ostatná plocha, k. ú. H., vytvorenej na základe geometrického plánu č. XX/XXXX vypracovaného spoločnosťou L. P.N.. O. z 19.03.2009 a overeného Správou katastra W. 23.03.2009 za kúpnu cenu 1.659,70 Eur.

15. Z rozhodnutia Správy katastra W. sp. zn. V XXXX/XX z 26.11.2009 vyplýva, že podľa § 31 ods. 3 Katastrálneho zákona bol povolený vklad vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností k pozemku registra CKN parc. č. XXX/XX, ostatné plochy o výmere 204 m², v kat. úz. H. v prospech P. U. C., A.. XX.XX.XXXX, T. H. XX, W. v podiele 1/1 na základe označenej kúpnej zmluvy. Právne účinky vkladu nastali 26.11.2009.

16. Z úplnej kópie spisu Okresného úradu W., katastrálny odbor vedeného pod sp. zn. V XXXX/XX spolu s originálom LV č. XXX, vedeného pre k. ú. H. bolo okrem už uvedeného zistené, že geometrický plán č. XX/XXXX vyhotovený spoločnosťou L. P.N.. D. X, O. z 19.03.2009 vychádzal pri vyčlenení parcely

č. XXX/XX o výmere 204 m² z výmery pôvodnej parcely č. XXX/XX, ostané plochy o výmere 2 786 m². Po odčlenení parcely č. XXX/XX o výmere 204 m² mala mať parcela č. XXX/XX výmeru 2 582 m².

17. Zo spisu tunajšieho súdu sp. zn. 1C/98/2009 bolo zistené, že rozsudkom č.k. 1C/98/2009-89 z 25.11.2010 súd určil, že žalobca C. N., A.. XX.XX.XXXX, bytom H. X, je výlučným vlastníkom novovytvorenej parcely CKN XXX/XX o výmere 720 m² - ostatná plocha v kat. úz. H. tak, ako je zakreslená v geometrickom pláne č. XXXXXXXX-XX/XX zo dňa 12.02.2009, vytvorenej z pôvodnej parcely CKN XXX/XX, zapísanej na LV č. XX, kat. úz. H.. Rozsudok nadobudol právoplatnosť v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove zo dňa 20.01.2012 sp. zn. 4Co/89/2011 dňa 29.02.2012.

18. Podľa § 132 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), v žalobe sa okrem všeobecných náležitostí podania uvedie označenie strán, pravdivé a úplné opísanie rozhodujúcich skutočností, označenie dôkazov na ich preukázanie a žalobný návrh.

19. Podľa § 137 CSP, žalobou možno požadovať, aby sa rozhodlo najmä o

- a) splnení povinnosti,
- b) nároku na usporiadanie práv a povinností strán, ak určitý spôsob usporiadania vzťahu medzi stranami vyplýva z osobitného predpisu,
- c) určení, či tu právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem; naliehavý právny záujem nie je potrebné preukazovať, ak vyplýva z osobitného predpisu, alebo
- d) určení právnej skutočnosti, ak to vyplýva z osobitného predpisu.

20. Podľa § 126 ods. 1 Občianskeho zákonníka, vlastník má právo na ochranu proti tomu, kto do jeho vlastníckeho práva neoprávnene zasahuje; najmä sa môže domáhať vydania veci od toho, kto mu ju neprávom zadržuje.

21. Z podanej žaloby vyplýva, že žalobca sa domáha negatívneho určovacieho výroku, že žalovaná 1/ nie je výlučnou vlastníčkou parcely C KN č. XXX/XX o výmere 204 m² - ostatná plocha zapísanej na LV č. XX (správne LV č. XXX pre kat. úz. H.). Správne postupoval súd prvej inštancie, keď skúmal, či zvoleným spôsobom ochrany vlastníckeho práva žalobca môže zlepšiť svoje právne postavenie zápisom svojho vlastníckeho práva k parcele C KN XXX/XX, kat. úz. H.. V súčasnosti je v katastri nehnuteľností táto parcela zapísaná v katastri nehnuteľností ako samostatný pozemok a je evidovaná na LV č. XXX kat. úz. H.. V zmysle rozsudku Okresného súdu Bardejov č.k. 1C/98/2009-89 zo dňa 25.11.2010 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove č.k. 4Co/89/2011-107 je žalobca určený za výlučného vlastníka novovytvorenej parcely C KN XXX/XX o výmere 720 m² - ostatná plocha tak, ako je zakreslená na geometrickom pláne č. XXXXXXXX-XX/XX zo dňa 12.2.2009 vytvorenej z pôvodnej parcely C KN XXX/XX zapísanej na LV č. XX kat. úz. H.. Aj v prípade vyhovenia predmetnej žalobe, nebolo by možné zapísať vlastnícke právo žalobcu k parcele C KN č. XXX/XX. V súlade s právnym názorom prezentovaným v rozhodnutí Najvyššieho súdu SR sp.zn. 2MCdo/20/2007 zo dňa 16.12.2008 rozsudok súdu negatívne určujúci, že žalovaní nie sú vlastníkami nehnuteľností, nemôže zlepšiť právne postavenie žalobcu, ktorý svoje vlastnícke právo nepreukazuje na neho znejúcim tzv. nadobúdacím titulom (napr. kúpnu zmluvou alebo súdnym rozhodnutím), ak dosiaľ nebol zapísaný ako vlastník predmetnej nehnuteľnosti v evidencii právnych vzťahov k nehnuteľnostiam. Ním požadovaným negatívnym určením sa v porovnaní s existujúcim stavom jeho právne postavenie nezlepšuje, uspokojivo sa neodstraňuje neistota v danom právnom vzťahu, ktorá pretrváva naďalej a nevylučuje ďalšie konania o vlastníctve predmetných nehnuteľností. S poukazom na vyššie citované rozhodnutie Najvyššieho súdu SR je zrejmé, že súd prvej inštancie správne právne posúdil predmetnú vec v tom, že o negatívnom určení vlastníctva žalovanej 1/ k nehnuteľnosti nie je možné rozhodnúť meritórne, pretože nie je splnená podmienka existencie naliehavého právneho záujmu žalobcu na požadovanom určení. Odvolací súd dospel k záveru, že vzhľadom k nesplneniu podmienky procesnej prípustnosti predmetnej žaloby spočívajúcej v neexistencii naliehavého právneho záujmu na požadovanom negatívnom určení, nie je žaloba procesne prípustná a vec nie je možné meritórne prejednať a rozhodnúť obdobne, ako k tomuto záveru dospel aj prvoinštančný súd.

22. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje aj na rozsudok Najvyššieho súdu SR zo 6.12.2012 sp.zn. 5Cdo/31/2011 a jeho právnu vetu: „Právny záujem, ktorý je podmienkou procesnej prípustnosti určovacej žaloby v zmysle § 80 písm. c) OSP (teraz § 137c CSP), musí byť naliehavý. Pri skúmaní existencie naliehavého právneho záujmu ide o posúdenie, či podaná žaloba je vhodný (účinný a správne zvolený)

procesný nástroj ochrany práva žalobcu, či sa ňou môže dosiahnuť odstránenie spornosti práva, a či snáď len zbytočne nevyvoláva konanie, po ktorom bude musieť aj tak nasledovať iné (ďalšie) súdne konanie alebo konania. Naliehavý právny záujem je spravidla daný v prípade, ak by bez tohto určenia bolo právo žalobcu ohrozené alebo ak by sa bez tohto určenia stalo jeho právne postavenie neistým (porovnaj R 17/1972). Za nedovolenú možno považovať určovaciu žalobu, pokiaľ neslúži potrebám praktického života, ale len k zbytočnému rozmnožovaniu sporov; ak však určovacia žaloba vytvára pevný právny základ pre právny vzťah účastníkov sporu, je prípustná aj napriek tomu, že je možná (prípadne) i iná žaloba (viď rozhodnutie Najvyššieho súdu SR publikované v časopise Zo súdnej praxe pod č. 40/1996).

Procesná povinnosť preukázať, že v čase rozhodovania súdu je naliehavý právny záujem na určení právneho vzťahu alebo práva, zaťažuje toho, kto sa tohto určenia domáha (žalobcu). Pokiaľ chce žalobca osvedčiť svoj naliehavý právny záujem, musí na jednej strane poukázať na určité skutkové okolnosti prejednávanej veci vedúce k sporu medzi účastníkmi a k potrebe určiť súdom, či tu právny vzťah alebo právo je alebo nie je, na druhej strane vysvetliť, že práve podaná žaloba je procesne vhodným nástrojom, ktorý tento spor rieši (odstraňuje neistotu vzťahu účastníkov konania alebo vytvára pevný základ pre jeho usporiadanie).“

23. Ako vyplýva z obsahu spisu, žalobca v konaní na OS Bardejov pod sp.zn. 1C/98/2009 rozsudkom, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 29.2.2012 bol určený za vlastníka novovytvorenej parcely C KN č. XXX/XX o výmere 720 m². Táto parcela vznikla z pôvodnej parcely C KN č. XXX/XX, ktorej bola a aj je vlastníčkou žalovaná 2/. Táto bola aj v konaní pod sp.zn. 1C/98/2009 žalovanou. Po právoplatnom rozhodnutí Okresným súdom Bardejov kataster nehnuteľností konštatoval, že predmetný rozsudok nie je možné zapísať, nakoľko žalovaná 1/ kúpnu zmluvou uzavretou so žalovanou 2/ dňa 24.9.2009 nadobudla parcelu C KN č. XXX/XX o výmere 204 m², a to podľa geometrického plánu z 23.3.2009. Aj táto parcela vznikla z parcely C KN č. XXX/XX, ktorá bola a po odčlenení 204 m² aj je vo vlastníctve žalovanej 2/. Kúpna zmluva medzi žalovanými bola uzavretá 24.9.2009 a až v januári 2012 bol rozsudok Okresného súdu Bardejov sp.zn. 1C/98/2009 zaslaný na zápis do katastra nehnuteľností. Kataster nehnuteľností však už v prospech žalobcu nemohol zapísať parcelu č. C KN XXX/XX o výmere 720 m², pretože sa prekrýva s parcelou C KN č. XXX/XX patriacou žalovanej 1/. Aj keď žalobca požiadal okresný úrad - katastrálny odbor o opravu, pretože jeho geometrický plán bol vypracovaný o mesiac skôr ako geometrický plán, na základe ktorého bola uzavretá kúpna zmluva medzi žalovanou 1/ a žalovanou 2/, kataster nehnuteľností však opravu nevykonal, nakoľko by zasiahol do vlastníckeho práva žalovanej 1/, ktorá od roku 2009 je zapísaná ako vlastníčka a žalobcu odkázal na dohodu so žalovanou 1/ alebo na súd. Žalovaná 1/ sa však dohodnúť so žalobcom nechcela, nakoľko na susedných parcelách má postavenú chatu.

Prvoinštančný súd žalobu pre nedostatok naliehavého právneho záujmu zamietol, pretože, ak by aj žalobe vyhovel, žalovaná 1/ by bola vyčiarknutá z listu vlastníctva, avšak žalobca by nebol uvedený ako vlastník tejto nehnuteľnosti. Predávajúcim bola žalovaná 2/, ktorá ale vlastní parcelu č. XXX/XX. Na druhej strane žalobca disponuje rozsudkom, ktorým bolo určené jeho vlastnícke právo k parcele č. C KN XXX/XX, ale nie vo vzťahu k parcele C KN č. XXX/XX, ktorej ako vlastníčka je evidovaná práve žalovaná 1/. Z týchto dôvodov súd prvej inštancie skonštatoval, že vyhovením žaloby by nebol žalobca zapísaný ako vlastník a bola by potrebná nová žaloba na určenie vlastníckeho práva. Z týchto dôvodov žalobu zamietol a po vecnej stránke sa nezaoberal vecou samotnou s poukazom na rozhodnutia Najvyššieho súdu SR a skonštatoval, že niet naliehavého právneho záujmu, a preto je potrebné žalobu zamietnuť. S uvedeným konštatovaním sa odvolací súd stotožňuje.

24. Z obsahu spisu vyplýva, že žalobca bol v minulosti starostom obce H. a o uzavretí kúpnej zmluvy medzi žalovanou 1/ a žalovanou 2/ bol informovaný. Žalobca je vlastníkom parcely o výmere 516 m² a svojho vlastníckeho práva sa musí domôcť iným spôsobom ako predmetnou negatívnou žalobou.

25. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti má odvolací súd za to, že napadnutý rozsudok spĺňa všetky zákonné požiadavky, a to nielen pokiaľ ide o správne právne posúdenie, ale aj o dostatočné zistenie skutkového stavu, a to aj s poukazom na ustálenú súdnu prax a z nej vyplývajúci záver, že ak súd zamietla určovaciu žalobu pre nedostatok naliehavého právneho záujmu, je vylúčené, aby sa zároveň zaoberal vecou samou. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti odvolací súd napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdil, a to vrátane správneho výroku o trovách konania postupom podľa § 387 ods. 1 a 2 CSP.

26. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 255 ods. 1 CSP. V odvolacom konaní úspešným žalovaným 1/ a 2/ odvolací súd priznal náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 % voči žalobcovi, ktorý bol neúspešný, pričom o výške náhrady trov odvolacieho konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

27. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom.

Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).